

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

.....Pedagogika.....
Studia ...I. Stopnia

Przedmiot: Prawodawstwo opiekuńcze		Kod przedmiotu:	
Przedmiot w języku angielskim: Welfare legislation			
Grupy szczegółowych efektów kształcenia:			
Typ przedmiotu/modułu:		obowiązkowy	obieralny
Rok: II	Semestr: IV		
Rodzaje zajęć i liczba godzin:		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Ćwiczenia		30	
Liczba punktów ECTS:		2	

Cel przedmiotu	
C1	Zapoznanie z obowiązkami państwa, rodziny i instytucji w zakresie opieki nad dzieckiem.
C2	Poznanie przepisów prawnych regulujących prawo dzieci do opieki.
C3	Przekazanie wiedzy na temat podstaw prawnych organizacji różnych form opieki w Polsce.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1.	Wiedza z pedagogiki opiekuńczej na temat funkcjonowania systemu opieki nad dzieckiem w Polsce.
2.	Umiejętność posługiwania się terminologią z zakresu teorii wychowania, socjologii edukacji oraz pedagogiki opiekuńczej.

Efekty kształcenia	
W zakresie wiedzy:	
EKW1	Wymienia prawa dziecka wynikające z zapisów „Konwencji o Prawach Dziecka”.
EKW2	Wyjaśnia pojęcia władzy rodzicielskiej, opieki prawnej i ich konsekwencje w świetle „Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego.”
EKW3	Przedstawia warunki prawne wymagane przy przysposobieniu i umieszczeniu dzieci w rodzinach zastępczych.
EKW4	Wymienia zasady ochrony dzieci i młodzieży przed uzależnieniami i demoralizacją.
EKW5	Analizuje kierunki zmian w opiece nad dzieckiem i jego rodziną w świetle ustawodawstwa z lat 2000-2012.
W zakresie umiejętności:	
EKU1	Posługuje się terminologią prawniczą w zakresie niezbędnym dla omawianej problematyki opieki nad dzieckiem i jego rodziną.
EKU2	Interpretuje zapisy artykułów „Konwencji o Prawach Dziecka” i „Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego.”
W zakresie kompetencji społecznych:	
EKK1	Ma świadomość konieczności respektowania przepisów prawa rodzinnego i ustawodawstwa opiekuńczego w planowaniu pracy opiekuńczo-wychowawczej.
EKK2	Dostrzega konieczność systematycznego aktualizowania wiedzy z zakresu prawa i respektowania tych zmian w pracy pedagogicznej.
Macierz efektów kształcenia	

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W14	+++	S_W04	+++			C1,C2, C3	W1, W2, W4	M1,M2,SD1, SD2,SD3	F1, P2
EKW2	K_W06	+++	S_W03	+++			C1, C2	W3, W5	M1,M2,Sd1, SD2, SD3	F1, F2, P2
EKW3	K_W10	+++	S_W03	+++			C2, C3	W2, W3, W5, W6, W8	M1,M2, SD1, SD2, SD3	F2, F3, P2
EKW4	K_W11	+++	S_W04	+++			C2, C3	W10, W11, W12	M1,M2, SD1, SD2, SD3	P2
EKW5	K_W14	+++	S_W04	+++			C2, C3	W6, W10, W14	M1,M2, SD1, SD2, SD3	P1, P2
EKU1	K_U06	+++	S_U10	+			C1, C2	W6, W10, W14	M1,M2, SD1, SD2, SD3	F1, F2, F3, P2
EKU2	K_U02	+++	S_U05	++			C1, C2	W1, W2, W3, W5	M1,M2, SD1, SD2, SD3	F1, F2, P2
EKK1	K_K04	+++	S_K03	+			C1, C2, C3	W12, W14, W15	M1,M2, SD1, SD2, SD3	F1, F2, P2
EKK2	K_K01	+++	S_K04	+			C1, C2	W10, W12, W14, W15	M1,M2, SD1, SD2, SD3	F1,F2, F3, P2

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Międzynarodowe Konwencje i Deklaracje Praw Człowieka i Praw Dziecka.	2
ĆW2	Konwencja o Prawach Dziecka.	2
ĆW3	Założenia polityki opiekuńczej państwa w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.	2
ĆW4	Zadania opiekuńczo-wychowawcze szkoły.	2
ĆW5	Obowiązki rodziców względem dzieci- problematyka opieki prawnej i władzy rodzicielskiej w świetle „Kodeksu Rodzinnego...”	2
ĆW6	Zmiany w zakresie opieki nad dzieckiem i jego rodziną na podstawie ustaw o pomocy społecznej (2000,2004r.)	2
ĆW7	Funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z Rozporządzeniem MPiPS z 19.10.2007r.	2
ĆW8	Ustanawianie rodzin adopcyjnych i zastępczych (Rozporządzenia MPiPS w sprawie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, w sprawie rodzin zastępczych oraz przepisy „Kodeksu Rodzinnego...”	2
ĆW9	Rodziny zastępcze w świetle badań naukowych w Polsce.	2
ĆW10	Problematyka usamodzielniania wychowanków placówek opieki całkowitej.	2
ĆW11	Postępowanie w sprawach nieletnich.(ustawa z 26.10.1982r.)	2
ĆW12	Ochrona dzieci i młodzieży przed uzależnieniami (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	2
ĆW13	Rola kuratora sądowego w opiece nad dziećmi i młodzieżą.	2

ĆW14	Zmiany w opiece nad dzieckiem i rodziną w świetle ustawy o pomocy społecznej.	2
ĆW15	Przepisy regulujące zadania pracowników socjalnych w systemie pomocy społecznej.	2
	Suma godzin:	30
Metody i środki dydaktyczne		
M1	Wykład z prezentacją multimedialną	
M2	Analiza tekstów z dyskusją	
SD1	Prezentacja multimedialna	
SD2	Laptop, rzutnik multimedialny.	
SD3	Teksty drukowane (Ustawy, rozporządzenia).	

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Umiejętność interpretacji zapisów „Konwencji o Prawach Dziecka” i „Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.” (test sprawdzający)
F2	Znajomość przepisów „Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego” dotyczących władzy rodzicielskiej i opieki prawnej.(kolokwium)
F3	Wiedza z zakresu przepisów związanych z umieszczaniem dzieci w rodzinach zastępczych i adopcyjnych. (kolokwium)
Ocenianie podsumowujące	
P1	Pisemna praca semestralna na temat: Kierunki zmian prawnych w opiece nad dzieckiem i jego rodziną.
P2	Egzamin pisemny.

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
(Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze)	30
(Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze)	4
Studiowanie literatury.	10
Przygotowanie się do zajęć.	6
Opracowanie pracy semestralnej.	5
Przygotowanie do kolokwium i egzaminu.	5
Suma	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2

Literatura podstawowa	
1.	Kodeks Rodziny i Opiekuńczy- stan prawny na 2014r.
2.	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Stan prawny na 2009r.
3.	Konwencja o Prawach Dziecka z 20 listopada 1989r.
4.	Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
5.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. (DZ. U. nr 149, poz. 887)
6.	Rozporządzenie MPiPS z dn. 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy (Dz. U. nr 288, poz. 1690)
7.	Rozporządzenie MPiPS z dn.3 sierpnia 2012r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z dn. 12.01. 2005r.
8.	Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
Literatura uzupełniająca	
1.	Z.W. Stelmaszuk, Zmiany w systemie opieki nad dziećmi i młodzieżą, Katowice 2001
2.	M. Heine, Rola sądowego kuratora rodzinnego w procesie kompensacji sieroctwa społecznego małoletnich (w:) M. Heine, G. Gajewska, Sieroctwo społeczne i jego kompensacja. Zielona Góra, 1999

3.	M. Raclaw-Markowska, S. Legat. Opieka zastępcza na dzieckiem i młodzieżą- od form instytucjonalnych do rodzinnych, Warszawa 2004
9.	Rozporządzenie MPiPS z dn. 19 października 2007 zmieniające rozporządzenie w sprawie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych z 30 września 2005r.
10.	Ustawa z dn. 24 kwietnia 1997 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 75, poz. 468)
11.	Ustawa z dn. 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. nr95, poz. 425) z późn. zm.
12.	Ustawa z dn. 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr35, poz. 230)
13.	Ustawodawstwo szkolne cz. III. Ustawy o systemie oświaty. Warszawa-Poznań 1992

Formy oceny – szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst.)	Nie wymienia praw dziecka wynikających z zapisów „Konwencji o Prawach Dziecka”. Nie wyjaśnia pojęć: władzy rodzicielskiej, opieki prawnej i ich konsekwencji. Nie przedstawia warunków prawnych koniecznych do przysposobienia i umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych. Nie wymienia zasad ochrony dzieci i młodzieży przed uzależnieniami i demoralizacją. Nie potrafi przeprowadzić analizy kierunków zmian w opiece nad dzieckiem i jego rodziną w świetle aktów normatywnych. Nie posługuje się terminologią prawniczą w zakresie problematyki opieki nad dzieckiem i rodziną. Nie interpretuje zapisów artykułów „Konwencji o Prawach Dziecka” i „Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego”.
Na ocenę 3 (dst)	Wymienia niektóre prawa dziecka wynikające z zapisów „Konwencji o Prawach Dziecka”. Wyjaśnia pojęcia władzy rodzicielskiej, opieki prawnej i ich konsekwencje. Przedstawia warunki prawne konieczne przy przysposobieniu i umieszczaniu dzieci w rodzinach zastępczych. Wymienia zasady ochrony dzieci i młodzieży przed uzależnieniami i demoralizacją. Przeprowadza analizę kierunków zmian w opiece nad dzieckiem jego rodziną w świetle ustawy o pomocy społecznej. Posługuje się podstawową terminologią prawniczą w zakresie problematyki opieki nad dzieckiem i rodziną. Interpretuje zapisy artykułów „Konwencji o Prawach Dziecka” i „Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego”.
Na ocenę 3+ (dst.+)	Wymienia i krótko omawia prawa dziecka wynikające z zapisów „Konwencji o Prawach Dziecka”. Wymienia i krótko omawia pojęcia władzy rodzicielskiej, opieki prawnej i ich konsekwencji. Przedstawia i krótko omawia warunki prawne konieczne przy przysposobieniu i umieszczaniu dzieci w rodzinach zastępczych. Wymienia i krótko omawia zasady ochrony dzieci i młodzieży przed uzależnieniami i demoralizacją. Przeprowadza analizę kierunków zmian w opiece nad dzieckiem i jego rodziną oraz krótko omawia w świetle ustawy o pomocy społecznej. Posługuje się podstawowymi pojęciami prawniczymi z zakresu problematyki opiekuńczej oraz krótko je omawia. Interpretuje zapisy artykułów „Konwencji o Prawach Dziecka” i „Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego” oraz krótko omawia ich wpływ na sytuację dzieci i młodzieży w Polsce.
Na ocenę 4 (db)	Wymienia i ogólnie charakteryzuje prawa dziecka wynikające z zapisów „Konwencji o Prawach Dziecka”. Wymienia i ogólnie charakteryzuje pojęcia władzy rodzicielskiej, opieki prawnej i ich konsekwencje prawne. Przedstawia i ogólnie charakteryzuje warunki prawne konieczne do przysposobienia i umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych. Wymienia i ogólnie charakteryzuje zasady ochrony dzieci i młodzieży przed uzależnieniami i demoralizacją. Przeprowadza analizę kierunków zmian w opiece nad dzieckiem i jego rodziną oraz ogólnie je charakteryzuje w świetle ustawy o pomocy społecznej. Posługuje się pojęciami prawniczymi z zakresu problematyki opiekuńczej oraz ogólnie je charakteryzuje. Interpretuje zapisy artykułów „Konwencji o Prawach Dziecka” i „Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego” oraz ogólnie charakteryzuje ich wpływ na sytuację dzieci i młodzieży w Polsce.
Na ocenę 4+ (db+)	Wymienia, ogólnie charakteryzuje i interpretuje prawa dziecka wynikające z zapisów „Konwencji o Prawach Dziecka”. Wymienia, ogólnie charakteryzuje i interpretuje pojęcia władzy rodzicielskiej, opieki prawnej i ich konsekwencje prawne. Przedstawia, ogólnie charakteryzuje i interpretuje warunki prawne konieczne przy przysposobieniu i umieszczaniu dzieci w rodzinach zastępczych. Wymienia, ogólnie charakteryzuje i interpretuje zasady ochrony dzieci i młodzieży przed uzależnieniami i demoralizacją. Analizuje kierunki zmian w opiece nad dzieckiem i jego rodziną oraz ogólnie je charakteryzuje i interpretuje. Posługuje się pojęciami prawniczymi z zakresu problematyki opiekuńczej oraz ogólnie je charakteryzuje i interpretuje. Interpretuje zapisy artykułów: Konwencji o Prawach Dziecka” i „Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego” oraz ogólnie charakteryzuje ich wpływ na sytuację dzieci i młodzieży a także rozwój prawodawstwa opiekuńczego w Polsce.

Na ocenę 5 (bdb)	Wymienia i wyczerpująco charakteryzuje oraz interpretuje prawa dziecka wynikające z zapisów „Konwencji o Prawach Dziecka”. Wymienia i wyczerpująco charakteryzuje oraz interpretuje pojęcia władzy rodzicielskiej, opieki prawnej i ich konsekwencje prawne. Wymienia, wyczerpująco charakteryzuje i interpretuje warunki prawne konieczne do przysposobienia i umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych. Wymienia, wyczerpująco charakteryzuje i interpretuje zasady ochrony dzieci i młodzieży przed uzależnieniami i demoralizacją. Wyczerpująco omawia i interpretuje kierunki zmian w opiece nad dzieckiem i jego rodziną w świetle ustawy o pomocy społecznej. Posługuje się pojęciami prawniczymi z zakresu problematyki opiekuńczej oraz wyczerpująco je charakteryzuje i interpretuje. Interpretuje zapisy artykułów „Konwencji o Prawach Dziecka” i „Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego” oraz wyczerpująco charakteryzuje ich wpływ na sytuację dzieci i młodzieży a także rozwój prawodawstwa opiekuńczego w Polsce.
------------------	---

Autor programu:	dr Halina Bejger
Adres e-mail:	hbejger @ wp.pl
Jednostka organizacyjna:	Instytut Matematyki i Informatyki; Katedra Pedagogiki